

Добиви от полски култури – реколта 2023

№ 441 – юни 2024

Реколтираните площи със зърнено-житни култури през 2023 г. са 1 980 хил. ха. Производството на пшеница, лимец и спелта е 6 624 хил. тона, което е с 6% повече в сравнение с реколта 2022, при отчетен среден добив от 5 425 кг/ха за реколта 2023.

Реколтираните площи със слънчоглед през 2023 год. са 870 хил. ха. Производството на слънчоглед е 1 765 хил. тона, което е със 17% по-малко от реколта 2022, при отчетен среден добив от 2 028 кг/ха за реколта 2023.

Реколтираните площи с фуражни култури от обработваема земя са 123 хил. ха. Производството на царевица за силаж, зелен фураж и за енергийни цели е 551 хил. тона, което е с 16% по-малко в сравнение с реколта 2022, при отчетен среден добив от 19 511 кг/ха.

Таблица 1. Площи, средни добиви и производство от зърнени култури – реколта 2023

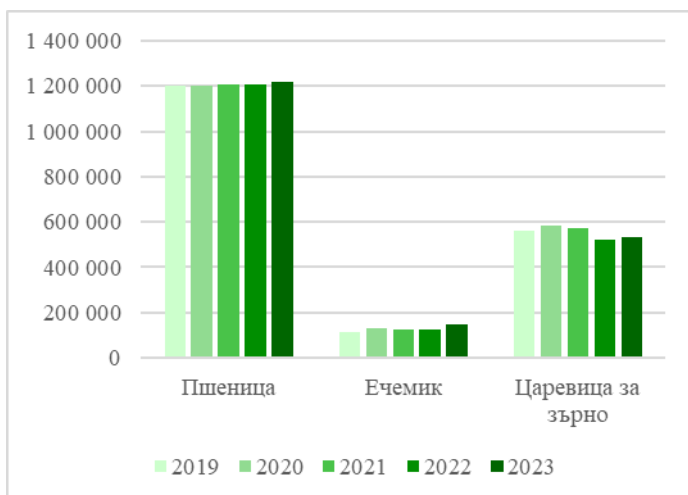
Култури	Засети площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/ха)	Влажност (%)	При-меси (%)
Пшеница*	1 224 492	1 220 906	6 623 700	5 425	11.1	2.6
Ръж	8 155	7 655	13 858	1 810	9.2	3.3
Ечемик	151 475	149 980	770 347	5 136	10.8	2.5
Овес	13 273	13 005	29 318	2 254	9.1	3
Царевица за зърно	540 260	534 637	2 393 122	4 476	11.9	2.8
Тритикале	35 534	35 150	112 993	3 215	9.7	3.5
Сорго	3 963	3 537	8 429	2 383	9.8	2.4
Ориз	11 227	11 203	68 070	6 076	17.5	7.3
Просо, елда, канарено семе, киноа и други зърнени култури	5 046	4 384	7 623	1 739	9.7	3.2
Общо зърнено-житни култури за производство на зърно (вкл. семена)	1 993 425	1 980 457	10 027 460	///	///	///
Грах-зърно	9 211	8 396	18 341	2 184	11.8	2.3
Фий-семе	458	378	478	1 265	8.3	3
Зрял фасул	1 389	1 312	1 303	993	10.9	9.1
Леща	1 261	1 117	1 361	1 218	11.2	2.3
Нахут	3 716	3 688	5 341	1 448	9.8	2.6
Други сухи зърнено - бобови и протеинови култури	528	443	522	1 178	///	///
Общо сухи бобови и протеинови култури за производство на зърно	16 563	15 334	27 346	///	///	///

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика”, наблюдение „Добиви от полски култури – реколта 2023”

* Навсякъде в публикацията в пшеница се включват обикновена и твърда пшеница, лимец и спелта.

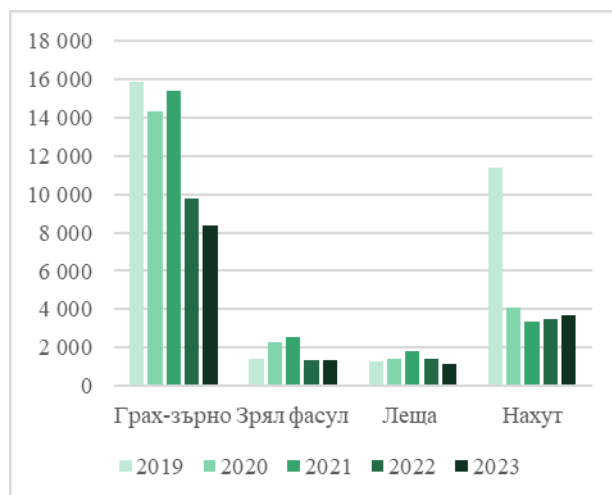
Резултати и анализи

Графика 1. Реколтирани площи със зърнено-житни култури (ха)

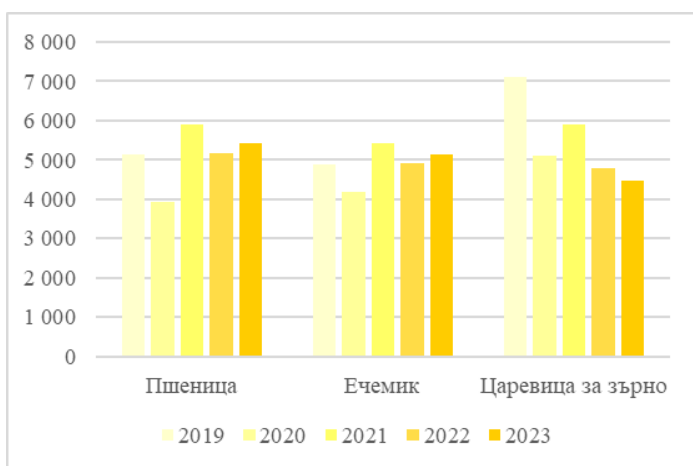

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

Графика 2. Реколтирани площи със сухи бобови и протеинови култури (ха)

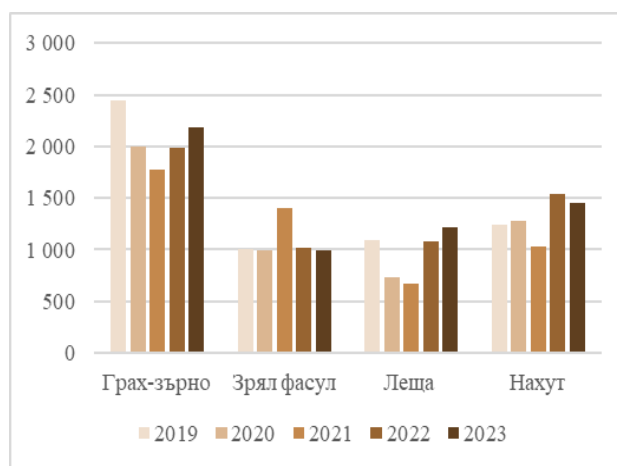

Графика 3. Средни добиви на основни зърнено-житни култури (кг/ха)

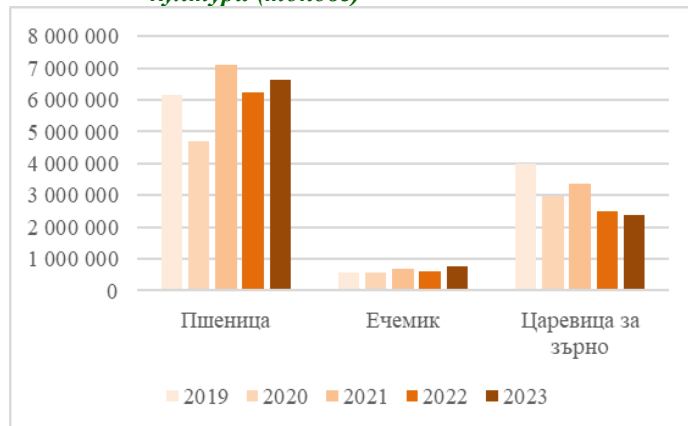

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

Графика 4. Средни добиви на основни сухи бобови и протеинови култури (кг/ха)

Графика 5. Производство на основни зърнено-житни култури (тонове)

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

Графика 6. Производство на основни сухи бобови и протеинови култури (тонове)

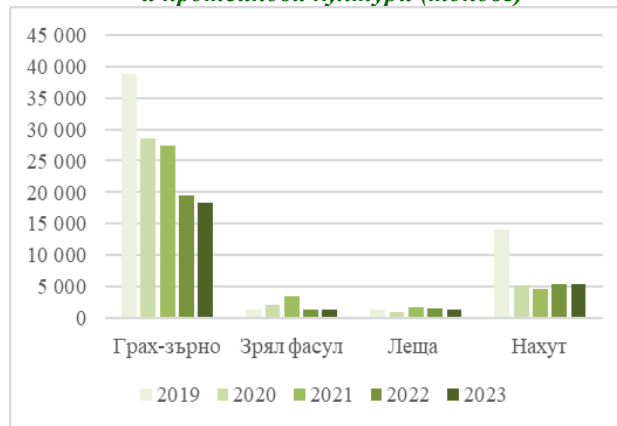
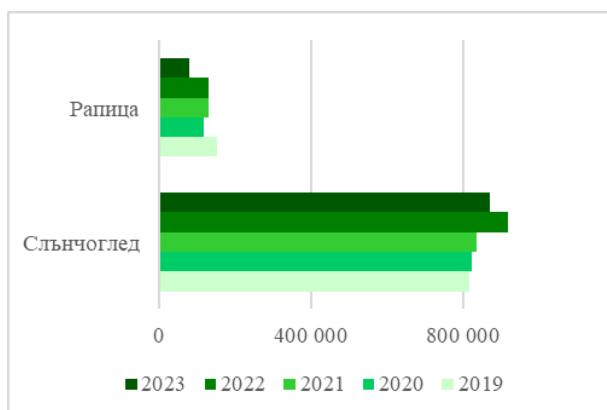

Таблица 2. Площи, средни добиви и производство от технически култури – реколта 2023

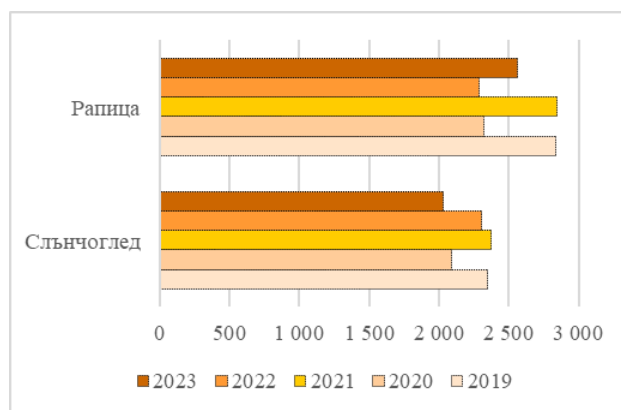
Култури	Засети площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/ха)	Влажност (%)	Примеси (%)
Рапица	80 518	79 794	204 788	2 566	7.6	2.7
Слънчоглед	873 697	869 907	1 764 594	2 028	7.8	3.1
Соя	3 799	3 671	5 867	1 598	10.9	3.6
Маслодаен лен	1 999	1 932	2 647	1 370	7.1	2.2
Фъстъци	557	530	696	1 313	///	///
Тикви за семки (маслодайни)	1 792	1 754	1 556	887	///	///
Други маслодайни култури	852	782	335	428	///	///
Памук, влакнодаен	1 312	1 300	1 147	882	///	///
Лен, влакнодаен	329	253	351	1 387	///	///
Тютюн (изсушен)	2 425	2 393	3 945	1 649	///	///
- в т.ч. Ориенталски	1 843	1 830	2 894	1 581	///	///
- в т.ч. Вирджиния	443	424	773	1 823	///	///
- в т.ч. Бърлей	139	139	278	2 000	///	///
Маслодайна роза (розов цвят)	4 510	4 208	10 517	2 499	///	///
Лавандула (свеж цвят)	12 644	10 710	36 898	3 445	///	///
Маточина (суха маса)	577	472	1 504	3 186	///	///
Кориандър (семе)	21 424	21 370	26 942	1 261	///	///
Резене (семе)	630	564	154	273	///	///
Бял трън (семе)	1 363	1 298	1 241	956	///	///
Други ароматни и медицински култури	1 386	1 063	3 026	2 847	///	///
Други технически култури	115	100	146	1 460	///	///
Общо технически култури	1 009 929	1 002 101	2 066 354	///	///	///

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури – реколта 2023“

Графика 7. Реколтирани площи с рапица и слънчоглед (ха)

Графика 8. Средни добиви на рапица и слънчоглед (кг/ха)

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

Таблица 3. Площи, средни добиви и производство от фуражни култури – реколта 2023

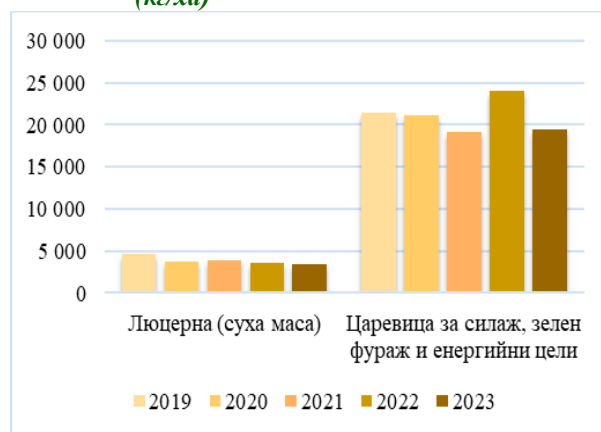
Култури	Засети	Реколтирани	Производство	Средни добиви
	площи	площи		
	(ха)	(ха)	(тонове)	(кг/ха)
Кореноплодни фуражни култури	84	67	351	5 239
Временни житни тревы	1 272	1 017	2 473	2 432
Люцерна (суха маса)	85 536	81 865	279 873	3 419
Временни бобови за сено, с изкл. на люцерна	5 338	4 321	17 652	4 085
Едногодишни бобови култури, цяло растение за сено	1 149	1 071	4 781	4 464
Царевица за силаж, зелен фураж и енергийни цели	28 425	28 233	550 850	19 511
Зърнено-житни култури за силаж, зелен фураж и енергийни цели	2 412	2 360	41 602	17 628
Зърнено-житни култури за сено, цяло растение	2 238	2 124	5 884	2 770
Смесени зърнено-житни и бобови култури, за сено	1 310	1 306	3 950	3 025
Други едногодишни фуражни култури	357	299	1 277	4 271
Общо фуражни култури от обработваема земя	128 121	122 663	908 693	///
Слама от житни култури	///	15 924	33 043	2 075
Постоянни ливади за сено	///	123 048	268 119	2 179

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури – реколта 2023“

Графика 9. Реколтирани площи с люцерна и царевица за силаж, зелен фураж и енергийни цели (ха)

Графика 10. Средни добиви на люцерна и царевица за силаж, зелен фураж и енергийни цели (кг/ха)

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

Таблица 4. Наторени площи и проведени растителнозащитни мероприятия – реколта 2023

Култури	% наторени площи с:				% третираны площи с:		
	Азотни торове	Фосфорни торове	Калиеви торове	Комбинираны торове	Хербициди	Инсектициди	Фунгициди
Пшеница	82%	13%	4%	63%	89%	68%	84%
Ечемик	78%	13%	4%	56%	84%	58%	75%
Царевица за зърно	70%	8%	4%	47%	91%	25%	21%
Рапица	69%	10%	3%	68%	82%	69%	69%
Слънчоглед	59%	10%	4%	60%	88%	29%	36%

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

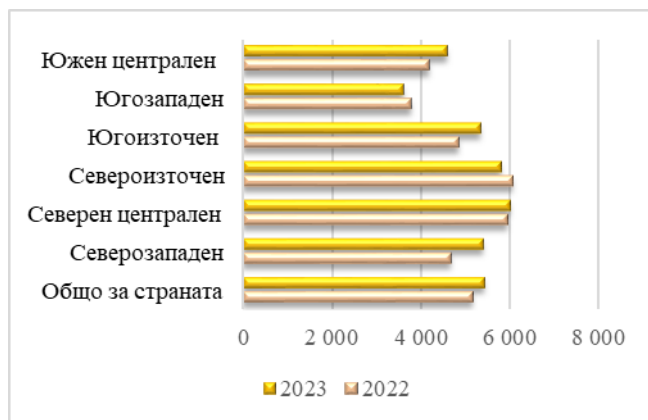
Таблица 5. Реколтирани площи, производство и средни добиви от зърнени култури – реколта 2023, по статистически райони

Статистически зони и райони	Пшеница*	Ечемик	Ръж	Тритикале	Овес	Царевица за зърно
Реколтирани площи (ха)						
България	1 220 906	149 980	7 655	35 150	13 005	534 637
Северна и Югоизточна България	1 039 840	127 023	3 682	20 562	6 310	506 341
Северозападен	277 465	19 152	1 117	7 376	2 167	192 024
Северен централен	238 657	32 370	68	996	754	149 298
Североизточен	267 729	35 845	236	3 661	828	148 304
Югоизточен	255 989	39 656	2 261	8 529	2 561	16 715
Югозападна и Южна централна България	181 066	22 957	3 973	14 588	6 695	28 296
Югозападен	50 114	6 454	1 566	5 553	4 415	17 802
Южен централен	130 952	16 503	2 407	9 035	2 280	10 494
Производство (тонове)						
България	6 623 700	770 347	13 858	112 993	29 318	2 393 122
Северна и Югоизточна България	5 844 418	684 559	6 934	73 218	15 501	2 279 275
Северозападен	1 493 625	93 918	1 587	28 438	6 315	1 002 926
Северен централен	1 433 362	188 481	153	3 357	2 363	672 063
Североизточен	1 550 717	201 200	698	15 440	1 711	534 269
Югоизточен	1 366 714	200 960	4 496	25 983	5 112	70 017
Югозападна и Южна централна България	779 282	85 788	6 924	39 775	13 817	113 847
Югозападен	180 051	20 725	2 449	13 964	9 305	60 210
Южен централен	599 231	65 063	4 475	25 811	4 512	53 637
Среден добив (кг/ха)						
България	5 425	5 136	1 810	3 215	2 254	4 476
Северна и Югоизточна България	5 620	5 389	1 883	3 561	2 457	4 501
Северозападен	5 383	4 904	1 421	3 855	2 914	5 223
Северен централен	6 006	5 823	2 250	3 370	3 134	4 501
Североизточен	5 792	5 613	2 958	4 217	2 066	3 603
Югоизточен	5 339	5 068	1 989	3 046	1 996	4 189
Югозападна и Южна централна България	4 304	3 737	1 743	2 727	2 064	4 023
Югозападен	3 593	3 211	1 564	2 515	2 108	3 382
Южен централен	4 576	3 942	1 859	2 857	1 979	5 111

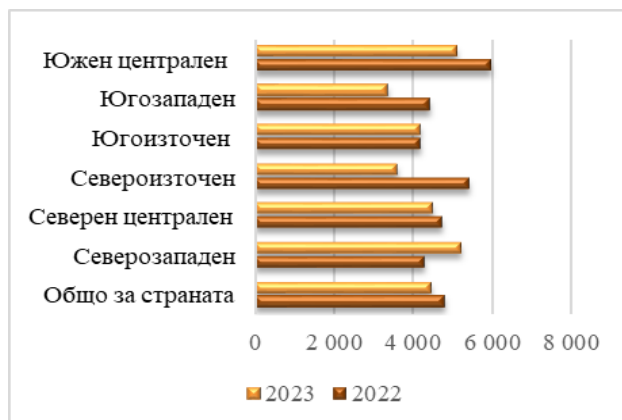
Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика”, наблюдение „Добиви от полски култури – реколта 2023”

* включва обикновена и твърда пшеница, лимец и спелта

Графика 11. Средни добиви на пшеница (кг/ха)

Графика 12. Средни добиви на царевица за зърно (кг/ха)

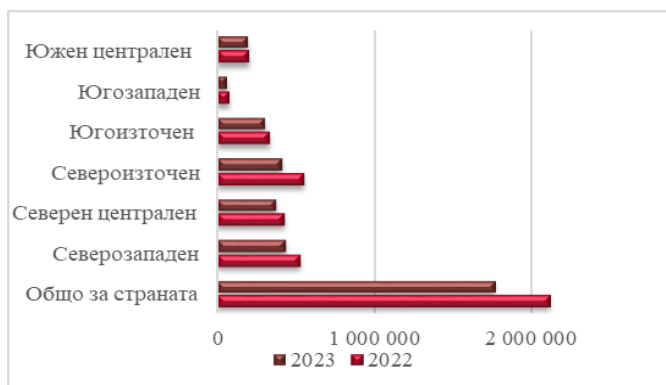
Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика”, наблюдение „Добиви от полски култури”

Таблица 6. Реколтирани площи, производство и средни добиви от технически и фуражни култури – реколта 2023, по статистически райони

Статистически зони и райони	Рапица	Слънчоглед	Кориандър	Люцерна	Царевица за силаж, зелен фураж и енергийни цели	Постоянни ливади за сено
Реколтирани площи (ха)						
България	79 794	869 907	21 370	81 865	28 233	123 048
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>65 768</i>	<i>732 521</i>	<i>19 888</i>	<i>50 182</i>	<i>18 873</i>	<i>47 816</i>
Северозападен	11 152	196 437	с	13 324	4 051	19 772
Северен централен	16 087	161 416	335	9 770	4 067	12 200
Североизточен	9 875	198 025	с	10 179	5 805	3 054
Югоизточен	28 654	176 643	19 339	16 909	4 950	12 790
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>14 026</i>	<i>137 386</i>	<i>1 482</i>	<i>31 683</i>	<i>9 360</i>	<i>75 232</i>
Югозападен	4066	34480	243	9602	3096	48675
Южен централен	9 960	102 906	1 239	22 081	6 264	26 557
Производство (тонове)						
България	204 788	1 764 594	26 942	279 873	550 850	268 119
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>174 178</i>	<i>1 517 596</i>	<i>25 232</i>	<i>171 963</i>	<i>377 310</i>	<i>88 317</i>
Северозападен	33 568	430 991	с	45 448	73 555	39 922
Северен централен	49 087	374 696	358	38 294	86 917	21 625
Североизточен	28 411	411 591	с	37 997	105 150	5 574
Югоизточен	63 112	300 318	24 630	50 224	111 688	21 196
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>30 610</i>	<i>246 998</i>	<i>1 710</i>	<i>107 910</i>	<i>173 540</i>	<i>179 802</i>
Югозападен	9 476	58 343	362	33 006	45 816	140 288
Южен централен	21 134	188 655	1 348	74 904	127 724	39 514
Среден добив (кг/ха)						
България	2 566	2 028	1 261	3 419	19 511	2 179
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>2 648</i>	<i>2 072</i>	<i>1 269</i>	<i>3 427</i>	<i>19 992</i>	<i>1 847</i>
Северозападен	3 010	2 194	с	3 411	18 157	2 019
Северен централен	3 051	2 321	1 069	3 920	21 371	1 773
Североизточен	2 877	2 078	с	3 733	18 114	1 825
Югоизточен	2 203	1 700	1 274	2 970	22 563	1 657
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>2 182</i>	<i>1 798</i>	<i>1 154</i>	<i>3 406</i>	<i>18 541</i>	<i>2 390</i>
Югозападен	2 331	1 692	1 490	3 437	14 798	2 882
Южен централен	2 122	1 833	1 088	3 392	20 390	1 488

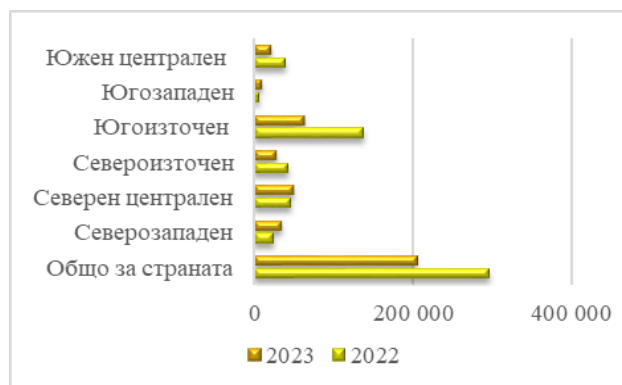
Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури – реколта 2023“

Графика 13. Производство на слънчоглед (тонове)

Източник: МЗХ, отдел „Агростатистика“, наблюдение „Добиви от полски култури“

Графика 14. Производство на рапица (тонове)

Методологични бележки

Наблюдението „Добиви от полски култури – реколта 2023” се провежда от отдел „Агростатистика” при Министерството на земеделието и храните (МЗХ) в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 и на Делегиран регламент (ЕС) 2015/1557 за изменение на Регламент (ЕО) № 543/2009 относно статистиката за растителните култури, отчитайки националните особености и допълнителни нужди от информация. Наблюдението е реализирано в периода от 01.11.2023 г. до 15.01.2024 г.

Обект на изследване – наблюдавани са земеделски стопанства, отглеждащи полски култури, определени чрез случайна стратифицирана извадка. Приложен е праг, над който всички единици се наблюдават изчерпателно.

Географски обхват – наблюдението покрива територията на цялата страна.

Референтен период – стопанската 2022/2023 година.

Въпросник – включва информация за идентификация на стопанството и въпроси за площите и производството на полски култури за наблюдаваната 2022/2023 стопанска година.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите са публикувани в обобщени позиции или са заменени със знак „с“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато:

- Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Засети площи – площта със съответната растителна култура за дадена стопанска година;

Реколтирани площи – площта, от която е прибирана реколта. Тя може да е равна на засетите площи или по-малка от тях след приспадане на нереколтираната площ (напр. поради природни бедствия);

Производство – количество на прибраната продукцията, вкл. загубите след прибиране на реколтата и брака в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството, и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт;

Среден добив – резултативна величина, изчислена въз основа на прибраната продукция и реколтираните площи, или това е производството от единица реколтирана площ;

Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS 2) съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011 на Комисията.

Районите, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

- **Северозападен** – Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица) и София област;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” наблюдения са публикувани на сайта на Министерството на земеделието и храните на адрес:

<https://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Публикацията е приключена редакционно на 26.06.2024 г.

Предпечат и редакция: МЗХ, отдел „Агростатистика”

За повече информация: МЗХ, отдел „Агростатистика”

Тел: 02/985 11 531;

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Интернет страница на МЗХ <https://www.mzh.government.bg>

